

Svar på fråga 2023/24:776 av Nima Gholam Ali Pour (SD) Dissidenters mänskliga rättigheter i Iran

Nima Gholam Ali Pour har frågat mig hur jag och regeringen avser agera bilateralt och i internationella forum för att uppmärksamma de politiska fångarnas situation i Iran och för att hindra den islamiska regimen från att avrätta dissidenter.

Sverige ser med största allvar på situationen för mänskliga rättigheter i Iran, som förblir mycket svår. Det gäller inte minst utdömandet av dödsstraff, verkställandet av avrättningar och godtyckliga frihetsberövanden. Det är mycket oroande att antalet avrättningar ökade kraftigt under 2023, enligt vissa bedömare till det högsta antalet avrättningar på flera år, och att många iranier även fortsättningsvis riskerar att dömas till döden.

Regeringen har kraftfullt fördömt de iranska myndigheternas kränkningar av mänskliga rättigheter i Iran i uttalanden och i direkta bilaterala samtal med iranska företrädare på alla nivåer, inklusive på ministernivå.

Sverige fortsätter att verka inom EU för en kraftfull och enad Iranpolitik. Sverige liksom övriga EU har uppmanat Iran att upphöra att utdöma dödsstraff, inte minst för de som frihetsberövats i samband med protesterna under 2022 och 2023. EU motsätter sig alltid dödsstraffet överallt och oavsett omständigheter och har uppmanat Iran att föra en politik för att helt avskaffa dödsstraffet.

Tillsammans med övriga EU har vi kraftfullt och konsekvent fördömt Irans MR-brott, och EU har sedan oktober 2022 antagit 10 sanktionspaket med listningar riktade mot individer och enheter som är direkt ansvariga för kränkningar av mänskliga rättigheter i Iran.

Sverige lyfter också konsekvent allvarliga kränkningar och övergrepp av mänskliga rättigheter i olika multilaterala fora, inklusive i FN:s råd för mänskliga rättigheter. MR-rådet spelar en viktig roll för att uppmärksamma och följa upp situationen för mänskliga rättigheter i Iran, inte minst vad gäller ansvarsutkrävande. Sverige stod bakom beslutet att upprätta en oberoende undersökningsmekanism i november 2022 för att undersöka Irans agerande i samband med protesterna samma år. Vid rådets möte i mars 2024 presenterade expertgruppen sin skriftliga rapport, som bland annat drar slutsatsen att Irans tillämpning av dödsstraff, oproportionerliga användning av våld och godtyckliga frihetsberövanden utgör brott mot mänskligheten. Sverige och EU stöder också FN:s

specialrapportör för Iran, som har ett särskilt uppdrag att bevaka utvecklingen för mänskliga rättigheter, och ställde sig bakom ett förnyande av mandaten för både undersökningsmekanismen och specialrapportören vid det nyligen avslutade MR-rådsmötet.

I olika anföranden under MR-rådet uppmanade även Sverige, tillsammans med övriga EU, Iran på nytt att upphöra med framtida avrättningar, avskaffa tillämpningen av dödsstraff och säkerställa en korrekt juridisk process för alla fångar.

Stockholm den 10 april 2024

Tobias Billström